

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง กำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่เลี้ยงอยู่ในท้องที่ สัตว์ที่เคลื่อนย้ายไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร มีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังตัวสัตว์ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ มาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตวแพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สารวัตร” หมายความว่า สารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ รักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑

ท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๔ ให้ท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภทโคเนื้อ กระบือ แพะ และแกะ ที่มีอายุมากกว่า ๔ เดือนทุกตัวที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่

ข้อ ๕ ให้ท้องที่จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ ที่มีอายุมากกว่า ๔ เดือนทุกตัวที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่

ข้อ ๖ ให้ท้องที่ทั่วประเทศมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ ที่มีอายุมากกว่า ๔ เดือนที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

หมวด ๒

ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๗ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคเนื้อ กระบือ แพะ และแกะ กำหนดให้เป็นเบอร์พลาสติกซึ่งมี ๒ ส่วน ได้แก่ เบอร์หูตัวเมีย และเบอร์หูตัวผู้ เพื่อนำทั้งสองส่วนนั้น มาประกบติดกัน เมื่อนำไปติดที่ใบหูของสัตว์ รายละเอียดของเบอร์หูและหมายเลขเบอร์หูเป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

สีของเบอร์พลาสติกแบ่งเป็น ๒ สี คือ

(๑) สีเหลือง ใช้สำหรับสัตว์ในพื้นที่ทั่วไป สัตว์ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร

(๒) สีเขียว ใช้สำหรับสัตว์ในพื้นที่เขตควบคุมโรคระบาดหรือเขตปลอดโรคระบาดชนิดปาก และเท้าเปื่อย

ข้อ ๘ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคนม ให้ใช้เป็นเบอร์หูทองเหลือง ที่ส่วนปลายของเบอร์หูด้านหนึ่งเป็นตัวผู้ม้วนพับเข้าหากัน และปลายของเบอร์หูอีกด้านหนึ่งเป็นตัวเมีย มีลักษณะปลายมน และส่วนบนจะมีรูตรงกลาง เมื่อทำการหนีบแล้วจะล็อคปลายทั้งสองติดแนบ แยกออกจากกันไม่ได้ รายละเอียดของเบอร์หูทองเหลืองและหมายเลขเบอร์หูเป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๙ นอกจากลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับโคเนื้อ กระบือ แพะ และแกะ ตามข้อ ๗ และโคนมตามข้อ ๘ แล้ว ให้ใช้ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เป็นไมโครชิป ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุ ระบบ RFID (Radio Frequency Identification) แทน หรือใช้ร่วมกับ ชนิดเบอร์พลาสติก หรือเบอร์หูทองเหลืองก็ได้แล้วแต่กรณี ตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด รายละเอียดของไมโครชิปและหมายเลขรหัสเป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

กรณีโคนมสามารถใช้เบอร์พลาสติกตามข้อ ๗ แทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้ตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

หมวด ๓

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๐ ให้สัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำเครื่องหมาย ประจำตัวสัตว์ที่ตัวสัตว์ ตามวิธีการที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๑ ตำแหน่งในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ดังนี้

(๑) เบอร์พลาสติก ให้ติดที่กลางใบหูด้านซ้ายของสัตว์

(๒) เบอร์หูทองเหลือง ให้ติดที่ขอบใบหูด้านซ้ายของสัตว์

(๓) ไมโครชิป ให้ติดที่โคนหาง หรือบริเวณอื่นตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๒ กรณีการนำสัตว์ประเภทโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะและแกะ จากต่างประเทศ เข้ามาในราชอาณาจักรทางเครื่องบินหรือทางเรือ ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ประจำด่านกักกันสัตว์ ณ ท่าเข้า ดำเนินการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราวแทนเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๗ ข้อ ๘ หรือข้อ ๙ แต่ต้องสามารถจำแนกสัตว์ได้เป็นรายตัว ทั้งนี้ รูปแบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราว เป็นไปตามที่ด่านกักกันสัตว์ท่าเข้านั้นกำหนด และเมื่อเคลื่อนย้ายสัตว์ถึงสถานที่กักสัตว์แล้ว จึงให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

ข้อ ๑๓ กรณีไม่สามารถติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ได้ เช่น สัตว์ดุร้าย โคชน โคลาน โคนสวยงาม ให้เจ้าของเก็บเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ไว้และให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ดำเนินการบันทึกข้อมูล ในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือฐานข้อมูลที่กรมปศุสัตว์กำหนด ตามข้อ ๑๙

หมวด ๔

ราคาและการยกเว้นราคาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๔ ให้กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีเครื่องหมาย ประจำตัวสัตว์ ตามข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อ ๑๕ ให้เจ้าของสัตว์รับผิดชอบราคาในการจัดหาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ สำหรับสัตว์ ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่นและสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ตามข้อ ๖ ยกเว้นสัตว์นั้น มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว

ข้อ ๑๖ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ที่ดำเนินการภายใต้แผนงาน กิจกรรม หรือโครงการ ของกรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าของเป็นผู้รับผิดชอบราคาหรือได้รับยกเว้นราคา ให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนด

หมวด ๕

การดำเนินการก่อนและหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๗ กรณีสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้สัตวแพทย์ สัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ โดยเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ในการควบคุม บังคับสัตว์เพื่อนำสัตว์มาทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หากไม่สามารถควบคุมสัตว์ได้ให้จัดทำของบังคับสัตว์ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสัตวแพทย์ สัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

ข้อ ๑๘ กรณีสัตว์ที่นำไปยังท้องที่จังหวัดอื่นและสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้ ยกเว้นสัตว์นั้น มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว

ข้อ ๑๙ เมื่อมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แล้ว ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์บันทึกข้อมูล ในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือฐานข้อมูลที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๒๐ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ทำไว้ จะต้องไม่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง แปรสภาพ ขูด หรือเพิ่มเติมข้อความใด ๆ หรือทำลายหรือตัดออก หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์

ข้อ ๒๑ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ได้นำมาใช้แล้วจะต้องไม่มีการนำมาใช้ซ้ำอีก

ข้อ ๒๒ กรณีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หลุดหรือสูญหาย เจ้าของสัตว์จะต้องแจ้งและแสดงหลักฐาน ต่อปศุสัตว์อำเภอเพื่อพิจารณาทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ให้ใหม่พร้อมลงข้อมูลในระบบ NID ทั้งนี้ จะต้องมียานหลักฐานว่าเป็นสัตว์ที่เคยได้รับการติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์มาแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

อยุทธิ์ หรินทรานนท์

อธิบดีกรมปศุสัตว์